
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI
(NARODNE NOVINE, BROJ 109/07.)
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, ____ veljače 2009.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI
(NARODNE NOVINE, BROJ 109/07.)

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) nalazi se u odredbi članka 1. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske, te u odredbama glave VI. Ustava pod nazivom "Mjesna, lokalna i područna (regionalna) samouprava" koja obuhvaća odredbe od članka 132. do članka 137. Ustava.

Navedene ustavne odredbe osnovni su pravni okvir za donošenje propisa kojima se uređuju pitanja vezana uz sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ovim se Prijedlogom zakona predlaže izmjena završne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) u dijelu koji uređuje njegovo stupanje na snagu.

Razlozi za izmjenu dijela završne odredbe tog Zakona obrazlažu se u nastavku.

2. Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske uputilo je predsjedniku Hrvatskog sabora dopis, klasa: 013-06/09-08/02, urbroj: 507-09-01 od 16. veljače 2009., u kojem ga obavještava o sljedećem:

"Na temelju članka 11. stavka 2. podstavka 1. Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske (NN 44/06 i 19/07) Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske je analizom odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN br. 125/08) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu (NN br. 125/08) uočilo pravnu nekorektnost završnih odredbi koje se odnose na vrijeme stupanja na snagu obaju Zakona.

(...)

Navedenim Zakonima uređuje se ustrojstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kako glede ustrojstva izvršnih tijela tako i u vezi prava na razmjernu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnim tijelima što predstavlja osnovu za provedbu izbora.

(...)

Konkretno, slijedom navedenih zakonskih odredbi, predstojeći izbori trebali bi se održati 17. svibnja 2009.

Kako je vidljivo iz prikaza završnih odredbi Zakona niti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi niti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu, 17. travnja 2009. nisu na snazi te se postavlja pitanje pravne valjanosti donošenja odluke o raspisivanju izbora.

Stoga je potrebno izmijeniti završne odredbe navedenih Zakona te preuzeti formulaciju završne odredbe iz Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika župana i gradonačelnika Grada Zagreba (NN br. 109/07) kojom bi se propisalo njihovo stupanje na snagu osmog dana od dana objave u 'Narodnim novinama' uz prolongiranu primjenu Zakona i to od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih, sljedećih, redovitih izbora općinskih načelnika, gradonačelnika župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Kao alternativu treba razmotriti eventualno kalendarsko određivanje dana početka primjene spomenutih Zakona (npr. '... a primjenjuje se od 1. ožujka 2009. godine.')."

Nakon razmatranja primjedbi i prijedloga Državnog izbornog povjerenstva glede pravne valjanosti završne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) i završne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu ("Narodne novine" broj 125/08.), zaključeno je da su oni osnovani, budući da se radi o previdu u tekstu završnih odredbi tih dvaju zakona zbog kojeg bi mogle nastupiti štetne pravne posljedice.

Stoga je predlagatelj podnio Hrvatskom saboru obrazložene prijedloge za izmjenu dijela završnih odredbi obaju navedenih zakona.

3. Predlagatelj je istodobno provjerio i dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) te je utvrdio sljedeće:

Vlada Republike Hrvatske podnijela je Hrvatskom saboru, aktom pod brojem 5030106-07-3 od 13. rujna 2007. godine, Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi- treće čitanje, P.Z. br. 525.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora na 90. sjednici održanoj 26. rujna 2007. godine raspravio je Konačni prijedlog zakona na temelju svoje nadležnosti iz članka 57. Poslovnika Hrvatskoga sabora kao matično radno tijelo. Odbor je u raspravi na tekst Konačnog prijedloga zakona podnio primjedbe o potrebi preciziranja odredbe članka 8. glede pojma "znatne materijalne štete" i broja birača koji mogu predložiti raspisivanje referenduma o pitanju razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika sukladno ustavnim odredbama, te preciziranja odredbe članka 9. čime bi se osigurala provedba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Nakon rasprave Odbor je jednoglasno (7 glasova "za") predložio Hrvatskom saboru da donese taj Zakon.

Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, na 63. sjednici održanoj 27. rujna 2007. godine, razmotrio je Konačni prijedlog zakona u svojstvu matičnog radnog tijela (članak 102. Poslovnika Hrvatskoga sabora). Odbor je proveo raspravu bez uvodnog obrazloženja predlagatelja. U raspravi je iznijeto mišljenje prema kojem bi članak 8. dodani članak 40.b Konačnog prijedloga ovoga zakona trebalo dopuniti na način, da će u slučaju da na referendumu o pitanju razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika ne bude donijeta odluka o njihovom razrješenju Vlada Republike Hrvatske raspustiti predstavničko tijelo i imenovati povjerenika Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog tijela. Također, iznijeto je mišljenje prema kojem bi članak 9. stavak 4. Konačnog prijedloga zakona trebalo izmijeniti na način da se utvrdi da na dopunskim izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno

župana iz redova nacionalnih manjina pravo glasa imaju svi birači upisani u popis birača odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a ne samo pripadnici nacionalne manjine koja ostvaruje pravo na zastupljenost. Nakon provedene rasprave Odbor je većinom glasova (šest glasova "za" i jedan glas "protiv") odlučio Hrvatskom saboru predložiti donošenje tog Zakona.

Odbor za zakonodavstvo na 105. sjednici, održanoj 25. rujna 2007., raspravljao je o Konačnom prijedlogu zakona te je podupro donošenje Zakona, a na tekst Konačnog prijedloga u trećem čitanju Odbor nije imao primjedaba.

Rasprava je zaključena 28. rujna 2007. godine. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi donesen je na 27. sjednici 5. listopada 2007. (88 glasova "za", 28 "protiv" i 2 "suzdržana"). Objavljen je u "Narodnim novinama" broj 109/07.

U članku 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) propisano je: *"Ovaj Zakon stupa na snagu 17. svibnja 2009. godine."*

4. Na temelju prethodno iznesenih činjenica, predlagatelj je utvrdio da će Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) stupiti na snagu na dan održavanja općih lokalnih izbora 17. svibnja 2009., a da neće biti na snazi u vrijeme donošenja odluke o raspisivanju tih izbora niti u razdoblju pripreme i provedbe postupka kandidiranja za te izbore. Stoga Državno izborno povjerenstvo u pripremi općih lokalnih izbora ne bi moglo postupati po njemu, nego bi opće lokalne izbore bilo dužno provesti po odredbama onog zakona koji bi bio na snazi na dan donošenja odluke o raspisivanju izbora (tj. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, "Narodne novine" broj 33/01., 60/01.-vjerodostojno tumačenje i 129/05.).

Konačno, važno je istaknuti da je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.), članak 3. kojega se također predlaže izmijeniti tako da stupi na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih lokalnih izbora. S tim je nužno uskladiti i završnu odredbu o stupanju na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.), jer bi u protivnom kasniji zakon kojim se mijenja i dopunjuje prethodni zakon stupio na snagu prije stupanja na snagu tog prethodnog zakona.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom:

- izmijeniti završnu odredbu članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) i propisati da taj Zakon stupa na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća te županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba i općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog Zakona su:

- usklađivanje završne odredbe članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) sa Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba radi omogućavanja valjane provedbe općih i redovitih lokalnih izbora 17. svibnja 2009.;

- budući da će izmjenom ovog Zakona i izmjenom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) oba zakona stupiti na snagu isti dan, a Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) mijenja i dopunjuje pojedine odredbe ovog Zakona koji mu je prethodio, u odnosu na važenje pojedinih odredbi tih dvaju zakona vrijedit će pravno načelo "*kasniji zakon derogira raniji*".

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Ocjenjuje se da provedba ovoga Zakona neće iziskivati osiguranje zasebnih i dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. stavak 1. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine" broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04) propisana je mogućnost da se iznimno zakon može donijeti i po hitnom postupku kad to zahtijevaju interesi obrane i drugi osobito opravdani državni razlozi, odnosno kad je to nužno radi sprječavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Izmjena završne odredbe članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) vezana je uz nesmetano i pravno valjano provođenje pripremnih pravnih radnji, kao i uz nesmetano i pravno valjano provođenje i održavanje općih i redovitih lokalnih izbora u Republici Hrvatskoj 17. svibnja 2009. godine. U tom smislu izmjena vremena stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.), bez koje se predstojeći opći i redoviti lokalni izbori ne bi mogli provesti u skladu s mjerodavnim odredbama tog zakona, a zbog čega se predlaže donošenje ovog Zakona, predstavlja osobito opravdan državni razlog za njegovo donošenje po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) dostavlja se tekst Konačnog prijedloga Zakona o izmjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.).

Ujedno se napominje da sukladno odredbi članka 82. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske organske zakone, dakle zakone kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela, te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika. Slijedom iznijetoga, i zakon čije se donošenje predlaže potrebno je donijeti većinom glasova svih zastupnika Hrvatskoga sabora.

KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENI
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI
(NARODNE NOVINE, BROJ 109/07.)

Članak 1.

U članku 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) riječi "17. svibnja 2009." zamjenjuju se riječima "na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba."

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predlaže se da se člankom 1. ovog Zakona u članku 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) riječi "17. svibnja 2009." zamijene riječima "na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba."

Time se završna odredba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) usklađuje sa završnom odredbom Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Izmjenom se omogućuje pravodobno stupanje na snagu odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) koje su pravno relevantne za lokalne izbore koji će se održati 17. svibnja 2009. godine, kao i pravno valjano i nesmetano djelovanje Državnog izbornog povjerenstva u njihovoj pripremi i provedbi postupka kandidiranja.

Uz članak 2.

Ovom se odredbom predlaže stupanje na snagu Zakona na dan njegove objave u "Narodnim novinama". Stupanje na snagu Zakona na dan njegove objave u "Narodnim novinama" ustavnopravno je dopušteno na temelju članka 89. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da "zakon stupa na snagu najranije osmi dan od dana njegove objave, osim ako nije zbog osobito opravdanih razloga zakonom drukčije određeno."

Opravdanje za ranije određenje stupanja na snagu ovog Zakona izvire iz činjenice da je dio završne odredbe članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 109/07.) koji propisuje da taj Zakon stupa na snagu 17. svibnja 2009., potrebno što prije ispraviti, kako bi se Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske omogućilo da započne s potrebnim pripremnim radnjama za održavanje općih i redovitih lokalnih izbora u skladu s mjerodavnim zakonskim odredbama.